

какви не приказки ходѣха изъ село. Какво не приказваха още, особено женитѣ.

Дѣдо Руси бѣше спокоенъ. Всѣко нѣщо, мислѣше си той, има и opakъ и лице; ако поличбитѣ значатъ за едни лошо, за други значатъ добро. Добро за българи, лошо за турци.

Една вечеръ Додованяка дойде при него, но тъй бързаше, че свари само да му каже:

„Идатъ! Оставихъ ги на Кушъ-бунаръ. Утре сж тукъ!“

И хлътна въ дюкянчето при Милуша. Чукътъ млъкна. Млъкна и повече не се чу.

А дѣдо Руси погледна Балкана. Стори му се по-голѣмъ, по-високъ, настрѣхналъ и страшенъ, сякашъ ще продума. Дѣдо Руси се прекръсти три пѣти. И остана на пейката си до тъмно. По върха клонитѣ на тополата се огъваха и шумѣха — знакъ на лошо време.

*

Обърна се времето. Откъмъ северъ презъ баиритѣ се запушаха мъгли, давѣха като въ море чернитѣ върхове на коритѣ, откъсваха се отъ тѣхъ и бѣгаха къмъ Балкана. Сврачи се като по вечеря, сви студъ. Мжжетѣ облѣкоха зимнитѣ си палта, женитѣ — скуртейкитѣ си съ лисичи кожи. И всички бързаха като подгонени отъ вѣтъра. Ако нѣкъде се съберѣха двама или трима, размѣняха набързо по нѣкоя дума и се раздѣляха. Уплаха и грижа имаше на всѣко лице.

Субаштъгъ Али бѣше предъ конака. Но заптиетата бѣха слѣзли отъ стълбата и съ прехвърлени на гръбъ пушки държаха за поводитѣ оседланитѣ коне.

Къмъ пладне всички мже и жени, които се случиха по улицитѣ, изведнажъ се разбѣгаха. Загърмѣха кепенци, затрѣшкаха се врати. Панталонджии, сарачи и бакали затваряха дюкянитѣ си, завъртваха ключоветѣ и бѣгаха къмъ кѣщитѣ си. Улицитѣ опустѣха, селото замръ. По-низко се спуснаха мъглитѣ и по-страховито зашумѣха коритѣ.

И ето срѣдъ селото, на Хармана се появиха много хора, черни фигури на мже и надъ тѣхъ обтегнато отъ вѣтъра зелено знаме. Стоилъ войвода бѣше слѣзълъ съ момчетата си отъ Балкана.

Но повечето мже бѣха овчари въ Добруджа, селото не мислѣше за бунтъ. Малкото мже, които бѣха останали, бѣха мирни